

Metodický list_ Druhá světová válka v kresbách a karikaturách

Kniha/autor:	Druhá světová válka v kresbách a karikaturách / Bryant, M.
Ročník /počet vyučovacích hodin:	9. ročník / 2. vyučovací hodiny = 2 x 45min
Možnosti využití textu:	Text je vhodné použít v hodině dějepisu jako úvod do problematiky světa po 1. světové válce. Jedná se o text odborného charakteru popisující počátek druhé světové války a okolnosti vedoucí k jejímu vzniku.

Úvodní motivace:

Jako úvodní motivaci před prací s textem žákům do dvojic rozdáme namnožené karikatury. Jejich úkolem je připsat na zadní stranu odpovědi na základní otázky: KDO, KDE, KDY, CO A PROČ. Následuje společná diskuze a konfrontace dvojic se stejnými obrázky, ale rozlišnými názory. Učitel v současné chvíli neopravuje ani nehodnotí odpovědi.

Práce s textem:

Žákům rozdáme pracovní listy a necháme je samostatně alespoň 25 – 30 minut pracovat. Zdůrazníme, aby žáci text zpracovali metodou insert a ostatní úkoly dle pokynů na pracovním listu. Upozorníme je, že pokud by práci nestačili dokončit v hodině, je nezbytné ji mít na další hodinu hotovou. Druhou vyučovací hodinu začínáme připomenutím karikatur pomocí promítnutí na Smartboardu. Poté začneme s opravou pracovního listu. Ptáme se žáků, které informace pro ně byly nové, které naopak znali, kterým nerozumí a o kterých se chtějí dozvědět více. Projdeme s nimi zbylé úkoly a zadáme úkol pro reflexi.

Reflexe:

V reflexi se žáci samostatně na základě textu a nabytých zkušeností zamýšlí, co vedlo ke vzniku 2. světové války. Je dobré vyhradit si dostatečný čas pro následné sdílení jejich textů.

Úskalí při práci v hodině

Před válkou

Nyní převládá všeobecný názor, že semínka druhé světové války byla zasazena již v ruinách roku 1918. Versailleskou smlouvou, podepsanou v červnu následujícího roku, bylo Německo donuceno k územním ústupkům a vítězné mocnosti požadovaly obrovské válečné reparace. (...)

V této době, plné nespokojenosti z dané situace, vstoupil do politiky mladý muž, bývalý rakouský voják, ve válce dvakrát vyznamenaný Železným křížem. Adolf Hitler (narozený 20. dubna 1889) vstoupil v září 1919 do mnichovské pobočky Německé dělnické strany (DAP). Již v červenci 1921 se stal jejím vůdcem a změnil její název Národně socialistickou německou dělnickou stranu (NSDAP). (...) Hitler se pokusil převzít moc v Bavorsku, a to napodobením úspěšného „pochodu na Řím“ Benita Mussoliniho v předchozím roce. Jeho mnichovský puč selhal a Hitler byl v dubnu 1924 odsouzen ke čtyřletému vězení. Během pobytu ve vězení v Landsbergu napsal vlivné pojednání o své životní filosofii s názvem Mein Kampf (Můj boj).

Po propuštění z vězení (již po třinácti měsících) se vrátil k politice, ale neměl úspěch, a to až do krachu na Wall Street v říjnu 1929, neboť ten uvrhl světovou ekonomiku do deprese. Německo bylo postiženo masovou nezaměstnaností a do módy se dostal politický extremismus. V německých volbách v roce 1930 získali nacisté 20% hlasů. Za podpory mocných kapitalistů a všeobecného zklamání veřejnosti, ochotné házet vinu za těžkou německou situaci na komunismus, židovství a zradu ve Versailles, se nacisté nakonec stali nejsilnější stranou v Německu. Hitler byl 30. ledna 1933 jmenován kancléřem a o rok později, po úmrtí prezidenta Hindenburga, převzal jako „führer třetí říše“ veškerou moc.

Po eliminaci frakce vlastních stoupenců v „Noci dlouhých nožů“ 30. června 1934 začal Hitler rychle uvádět vlastní teorie do praxe a hledat Lebensraum (životní prostor) pro německy hovořící soukmenovce. Začal rovněž rychle zbrojit, což bylo přímým porušením článků Versailleské smlouvy. Později, v roce 1936, anektoval Rakousko. Britský předseda vlády Neville Chamberlain došel k rozhodnutí, že Evropu před válkou zachrání politika appeasementu. Na mnichovské konferenci v září 1938 donutil Chamberlain Čechy přistoupit na Hitlerovy požadavky a podstoupit Německu Sudety. (...) Poslední kapkou, kterou přetekl pohár trpělivosti Británie a Francie, byl až jeho další tah, a to proti Polsku v září 1939.

Bryant, M.: Druhá světová válka v kresbách a karikaturách. Columbus, 2012.

Před válkou ...

Text zpracujte pomocí metody INSERT. Použijte následující značky:

√ informace pro mě známá, to vím

+ nová informace, to jsem nevěděl/a

? nerozumím, chci se zeptat

-je v rozporu s tím, co jsem si myslel/a

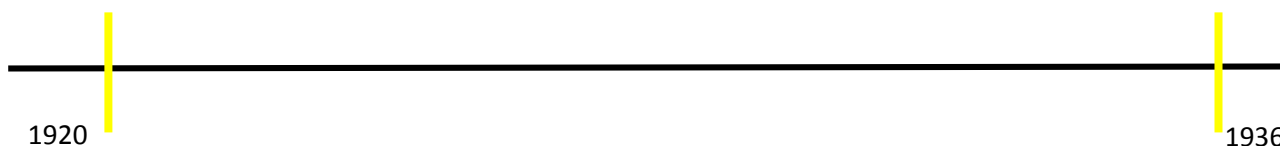
1. Jaký je všeobecný názor na vznik druhé světové války? Jaká událost je podle autora textu považována za počátek války?

2. Napiš alespoň **5 informací z textu** o Adolfu Hitlerovi.

- a)
- b)
- c)
- d)
- e)

3. Doplně na časovou osu **CHRONOLOGICKY** informace o životě Adolfa Hitlera od roku 1920 do roku 1936.

4. Doplň tabulku tak, aby odpovídala pravdě. Informace hledej v textu. V průběhu hodiny si znalosti rozšíříme...

SVĚTOVÁ UDÁLOST	KDY / KDO	CO SE STALO	Doplňující poznámka
Pochod na Řím			
Mnichovská konference			
Krach na Wall Street			
Noc dlouhých nožů			

Slovníček pojmů V textu bylo velké množství cizích slov a odborných termínů. Doplň si jejich význam podle vlastní potřeby.

- + reparace
- + puč
- + eliminace
- + führer
- + frakce
- + ekonomická deprese
- + anektovat (podstatné jméno - anexe)

Na následujících řádcích se na základě textu a vlastní úvahy pokus v 8 větách shrnout, které události vedly ke vzniku druhé světové války. = CO SE STALO MEZI VÁLKAMI?
